

Vjazdy motorových vozidiel do chránených území a ich ochranných pásiem.

Podmienky vjazdu a státia s motorovým vozidlom, motorovou trojkolkou, motorovou štvorkolkou, snežným skútrom do chránených území upravuje viacero právnych noriem vydaných NR SR.

Definícia čo je motorové vozidlo je uvedená v § 2, ods. 2, písmene l) zákona č. 8/2009 o cestnej premávke. **Motorovým vozidlom sa rozumie nekoľajové vozidlo poháňané vlastným motorom a trolejbus.** Motorovým vozidlom sa teda okrem osobných áut, nákladných áut rozumie aj poľnohospodársky a lesný stroj (traktor, LKT, kombajn, ...), motocykel, motorová trojkolka, motorová štvorkolka či snežný skúter

Definícia čo je vozidlo je uvedená v § 2, ods. 2, písmene v) zákona č. 8/2009 o cestnej premávke. **Vozidlom sa rozumie motorové vozidlo, nemotorové vozidlo a električka.**

Pozemné komunikácie sa podľa § 1 ods. 2 zákona č. 135/1961 Zb o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov delia podľa dopravného významu, určenia a technického vybavenia na **diaľnice, cesty, miestne komunikácie a účelové komunikácie.**

Podľa § 4a ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb. sú cesty vrátane ich prejazdnych úsekov cez colné priestory a obce pozemné komunikácie zaradené do **cestnej siete**. Sú to cesty I., II. a III. triedy a sú v správe VÚC.

Podľa § 4b ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb. sú miestnymi komunikáciami všeobecne prístupné a užívané ulice, parkoviská vo vlastníctve obcí a verejné priestranstvá, ktoré slúžia miestnej doprave a sú zaradené do siete miestnych komunikácií.

Podľa § 22 ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb. slúžia účelové komunikácie spojeniu jednotlivých výrobných závodov alebo jednotlivých objektov a nehnuteľnosti s ostatnými pozemnými komunikáciami alebo komunikačným účelom v uzavretých priestoroch alebo objektoch. Sú to napríklad lesné a poľné cesty rôznej kategórie.

A. Právne normy upravujúce podmienky vjazdu motorových vozidiel mimo verejné komunikácie a teda aj vjazd do chránených území:

1. zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov

Je základnou právnou normou upravujúcou podmienky vjazdu a státia motorových vozidiel do CHU. Ten podmienky vjazdu motorových vozidiel upravuje v §§ **13, 14, 15 a 16** a to konkrétne od 2. stupňa ochrany až po 5. stupeň ochrany.

Konkrétne podľa znenia **§ 13, ods. 1, písm. a)** je **zakázané** „jazdiť a stáť s motorovým vozidlom, motorovou trojkolkou, motorovou štvorkolkou, snežným skútrom alebo záprahovým vozidlom, najmä vozom, kočom alebo saňami, na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty a miestnej komunikácie, parkoviska, čerpacej stanice, garáže, továrenského, staničného alebo letištného priestoru“. §§ 14, 15 a 16 sa v ods. 1, písm. a) odvolávajú na jeho znenie čo znamená, že aj v týchto stupňoch ochrany platí tento zákaz.

Zákon hneď v § 13, odseku 3, uvádza vozidlá, na ktoré sa zákaz nevzťahuje. Tu sa uvádza, že zákaz podľa odseku 1 sa nevzťahuje na vjazd alebo státie vozidla vrátane motorovej trojkolky, motorovej štvorkolky a snežného skútra

- a) slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho vlastníkovi, správcovi a nájomcovi pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz,
- b) na miesta, ktoré orgán oprávnený podľa tohto zákona na vyhlásenie (ustanovenie) chráneného územia a jeho ochranného pásma (§ 17) vyhradí najmä všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorým vyhlasuje chránené územie a jeho ochranné pásmo (§ 17), návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma (§ 20) alebo zoznamom týchto miest uverejneným na úradnej tabuli okresného úradu v sídle kraja a úradnej tabuli dotknutej obce,
- c) ak jeho vjazd alebo státie boli povolené podľa osobitného predpisu. – osobitným predpisom sa tu myslí zákon č. 326/2005 Z.z. o lesoch.

Ďalej v § 29, zákon uvádza, že zákaz činnosti v územiach s 2. až 5. neplatí ak

- a) sa činnosť vykonáva v súvislosti s výkonom štátneho dozoru alebo inej kontrolnej činnosti,
- b) ide o činnosti súvisiace so zabezpečením starostlivosti o chránené územie alebo jeho ochranné pásmo, ktoré sa vykonávajú v súlade s dokumentáciou ochrany prírody a krajiny podľa § 54 ods. 2 písm. b),
- c) orgán ochrany prírody, ktorý je príslušný na povolenie výnimky alebo vydanie súhlasu, vopred písomne určí, že činnosť je preukázateľne nevyhnutná na zabezpečenie starostlivosti o chránené územie alebo jeho ochranné pásmo,
- d) ide o bezprostredné ohrozenie života alebo zdravia človeka alebo majetku a o vykonávanie úloh Horskou záchrannou službou podľa osobitného predpisu, 64e)
- e) ide o bezprostredné ohrozenie bezpečnosti Slovenskej republiky cudzou mocou, alebo
- f) sa činnosť vykonáva v súvislosti s ochranou štátnej hranice alebo jej správou.

V § 65a, ods. 4, sa uvádza že, na činnosti, ktoré vykonáva alebo obstaráva Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky v súvislosti so zabezpečovaním starostlivosti o osobitne chránené časti prírody a krajiny sa

- a) nevzťahujú zákazy podľa
 1. § 13 ods. 1,
 2. § 14 ods. 1 písm. a), b), c) a h),
 3. § 15 ods. 1 písm. a), ak ide o činnosti uvedené v § 14 ods. 1 písm. a), b), c) a h)
 4. § 15 ods. 1 písm. c) a f),
 5. § 16 ods. 1 písm. a), ak ide o činnosti uvedené v § 14 ods. 1 písm. a), b), c) a h) a § 15 ods. 1 písm. c) a f),

Čo znamená, že sa zákaz vjazdu v zmysle uvedeného nevzťahuje na motorové vozidlá ŠOP SR a osôb, ktoré vykonávajú činnosť pre ŠOP SR.

2. Zákon č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov

Je právnou normou, ktorá upravuje podmienky vjazdov a státií motorových vozidiel na lesných pozemkoch. CHÚ na Slovensku sú vyhlasované aj na lesných pozemkoch a teda výnimky a oprávnenia vydané štátnou správou lesného hospodárstva, alebo vlastníkmi a správcami lesných pozemkoch v zmysle „usmernenia MP SR na zjednotenie preukazovania oprávnenia na využívanie lesných ciest a používanie lesných pozemkov č. 1971/2009-720/901 zo dňa 14.5.2009“ oprávňujú osoby ktorým takáto výnimka, alebo oprávnenie boli vydané (§ 13, ods. 3, písm. c) zákona č. 543/2002 Z.z.) jazdiť a stáť motorovými vozidlami aj v CHÚ.

Podmienky vjazdu motorových vozidiel sú upravené v **§ 31, ods. 1, písm. d)** podľa ktorého je na lesných pozemkoch **zakázané** „jazdiť alebo stáť motorovým vozidlom, skútrom, motorovou trojkolkou alebo štvorkolkou mimo vyznačených miest“

Zákaz jazdiť a stáť motorovým vozidlom, skútrom, motorovou trojkolkou alebo štvorkolkou mimo vyznačených miest v zmysle **§ 31, odseku 3** sa nevzťahuje na obhospodarovateľa lesa pri zabezpečovaní hospodárenia v lese a využívaní ostatných lesných produktov, ak nie sú tieto činnosti upravené osobitnými predpismi.

Zákaz sa v zmysle **§ 31, ods. 5** taktiež nevzťahuje na štátnych zamestnancov pri výkone štátnej správy v obvode svojej pôsobnosti podľa tohto zákona a osobitných predpisov, na fyzické osoby a právnické osoby, ktoré vykonávajú činnosti podľa § 29, 41 a 53, na **stráž prírody a fyzické osoby, ktoré majú oprávnenia stráže prírody.**

3. Zákon č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve

Je právnou normou, ktorá upravuje podmienky vjazdov a státi motorových vozidiel v poľovných revíroch. V zmysle § 24, ods. 3, písm. k) sa zakazuje jazda na motocykli, motorovej trojkolke, štvorkolke, motorovom vozidle alebo motorovom člne, snežnom skútri a vodnom skútri v poľovnom revíri, okrem cestnej premávky; zákaz neplatí pre vlastníkov pozemkov pri ich bežnom obhospodarovaní, pre užívateľa poľovného revíru pri užívaní poľovného revíru ak je takáto jazda nevyhnutná na užívanie poľovného revíru a orgány štátnej správy pri výkone dozoru alebo kontroly.

Za zmienku stojí, že právo užívateľa poľovného revíru jazdiť po PR na motocykli, motorovej trojkolke, štvorkolke, motorovom vozidle alebo motorovom člne, snežnom skútri a vodnom skútri, môže byť prenesené na ďalšie osoby.

Užívateľom PR je tá osoba (spravidla právnická), ktorá má s vlastníkami poľovných pozemkov tvoriacich PR uzatvorenú zmluvu. Najčastejšie ide o tzv. poľovnícke združenia. Právo jazdiť môže byť štatutárnym zástupcom užívateľa PR prenesená na konkrétne fyzické osoby.

4. Zákon č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke

Tento zákon upravuje pravidlá cestnej premávky, práva a povinnosti osôb v súvislosti s cestnou premávkou. V § 4 sa zaoberá povinnosťami vodiča motorového vozidla, kde v odseku 3, obmedzuje jazdu motorového vozidla len na jazdu po komunikáciách a jazdu mimo nich umožňuje len presne vymedzenému okruhu činností. Presne znie nasledovne:

(3) Vodič smie motorové vozidlo použiť len na cestách; to neplatí, ak sa motorové vozidlo v súlade s osobitnými predpismi použije

- a) v súvislosti s organizovaným športovým, spoločenským alebo iným verejným podujatím,
- b) na pôdohospodárske, lesné, údržbárske, stavebné alebo priemyselné práce,
- c) v súvislosti s výkonom poľovníckeho práva a rybárskeho práva alebo ich kontrolou,
- d) na záchranné práce,
- e) na práce vo verejnom záujme,
- f) **na plnenie úloh spojených s ochranou životného prostredia**, železničnej dopravy, verejného poriadku, bezpečnosťou štátu a obranou štátu,
- g) na prepravu do obytného alebo rekreačného zariadenia,
- h) v súvislosti s kontrolnou, inšpekčnou alebo prieskumnou činnosťou alebo
- i) v priestore, ktorý nie je verejne prístupný, so súhlasom jeho vlastníka alebo inej oprávnenej osoby.

5. Zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)

Tento zákon upravuje práva a povinnosti fyzických a právnických osôb k vodám ako aj k nehnuteľnostiam ktoré s nimi súvisia. V zmysle § 55 ods. 1, zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách je zakázané akýmkoľvek spôsobom poškodzovať vodné stavby a ich funkciu, najmä ťažiť zeminu z ochranných hrádzí, vysádzať na nich dreviny, pást' na nich alebo preháňať cez ne hospodárske zvieratá a jazdiť po nich motorovými vozidlami s výnimkou miest na to určených.

6. Zákon č. 215/1995 Z.z. o geodézii a kartografii v znení neskorších predpisov

Zákon ustanovuje práva a povinnosti fyzických a právnických osôb a orgánov štátnej správy pri vykonávaní geodetických a kartografických činností. Popis geodetických a kartografických činností je uvedený v § 6 tohto zákona. Zákon zároveň v § 14 umožňuje oprávneným fyzickým a právnickým osobám vykonávajúcim geodetické a kartografické činnosti vstupovať na nehnuteľnosti a to konkrétne v odseku 1, ktorý znie nasledovne:

§ 14 vstup na pozemky, ods. 1, Zákona č. 215/1995 Z.z. o geodézii a kartografii v znení neskorších predpisov znie: Fyzické osoby a právnické osoby, ktoré vykonávajú alebo kontrolujú geodetické činnosti, sú oprávnené po predchádzajúcom upozorení vlastníka, prípadne inej oprávnenej osoby, v nevyhnutnej miere vstupovať alebo vchádzať dopravným prostriedkom na ich nehnuteľnosti. Pri vstupe sú fyzické osoby a právnické osoby povinné preukázať sa preukazom oprávňujúcim na vstup na cudzie nehnuteľnosti a dbať na to, aby čo najmenej porušovali vlastnícke a iné vecné práva.

V ods. 2, ale zákon upravuje podmienky vjazdu do objektov s osobitným režimom ochrany v kompetencií rôznych ministerstiev a organizácií. Ods. 2 znie:

§ 14 vstup na pozemky, ods. 2, Zákona č. 215/1995 Z.z. o geodézii a kartografii v znení neskorších predpisov znie: Geodetické činnosti v objektoch s osobitným režimom ochrany v správe Ministerstva obrany Slovenskej republiky, Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Policajného zboru Slovenskej republiky, Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky, Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, Správy štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky a Slovenskej informačnej služby možno vykonávať len so súhlasom týchto štátnych orgánov. Obdobne sa postupuje aj v objektoch cudzích diplomatických misií.

Stráž prírody a osoby ktoré majú oprávnenia stráže prírody – strážcovia sú samozrejme oprávnení kontrolovať len dodržiavanie zákona o ochrane prírody a krajiny, jeho vykonávacích vyhlášok a rozhodnutí vydaných na jeho základe. Ostatné legislatívne normy sú uvedené pre zorientovanie sa v problematike vjazdov motorových vozidiel.

B. Orgány oprávnené vydať „povolenku“ na vjazd do chráneného územia

1. Okresný úrad, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja – v rámci príslušného kraja – formou rozhodnutia o udelení výnimky. Rozhodnutie je platné na nelesných aj lesných pozemkoch
2. Okresný úrad, pozemkový a lesný odbor - formou rozhodnutia o udelení výnimky. Rozhodnutie je platné len na lesných pozemkoch. Súčasťou rozhodnutia je označenie podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 4, Usmernenia MP SR č. 1971/2009-720/901 ktoré im vydá príslušný orgán štátnej správy lesného hospodárstva
3. ŠOP SR – pre osoby vykonávajúce pre ŠOP SR činnosti súvisiace so zabezpečením starostlivosti o osobitne chránené časti prírody a krajiny – oprávnenie je platné na lesných aj nelesných pozemkoch.
4. Lesy SR, alebo súkromní vlastníci, nájomcovia a správcovia lesných pozemkov – v zmysle Usmernenia MP SR č. 1971/2009-720/901 – výkon lesohospodárskych prác na zmluvu, prejazd k inému pozemku cez lesný pozemok – oprávnenie platí len na lesných pozemkoch.
5. Štatutár užívateľa poľovného revíru – na vjazd do poľovného revíru za účelom obhospodarovania poľovného revíru a prikrmovania zveri, alebo prác súvisiacich s obhospodarovaním poľovného revíru

C. motorové vozidlá na ktoré sa zákaz vjazdu a státia do chráneného územia a jeho ochranného pásma nevzťahuje.

- a) služobné motorové vozidlá ŠOP SR pri zabezpečovaní starostlivosti o osobitne chránené časti prírody a krajiny – vozidlá musia byť označené podľa interného predpisu ŠOP SR, alebo musia mať za čelným sklom umiestnené označenie „Štátna ochrany prírody a krajiny“ s evidenčným číslom, pečiatkou a podpisom.
- b) motorové vozidlá osôb vykonávajúcich pre ŠOP SR činnosti súvisiace so zabezpečením starostlivosti o osobitne chránené časti prírody a krajiny – za čelným sklom musia mať potvrdenie o výkone takejto činnosti opatrené pečiatkou a podpisom.
- c) motorové vozidlá členov stráže prírody - musia mať za čelným sklom umiestnené označenie „Stráž prírody“ s evidenčným číslom, pečiatkou a podpisom. Označenie je viazané na obvod pôsobnosti vyznačený v služobnom preukaze.
- d) motorové vozidlá členov lesnej stráže - musia mať za čelným sklom umiestnené označenie „Lesná stráž“ s evidenčným číslom, pečiatkou a podpisom. Označenie je viazané na obvod pôsobnosti vyznačený v služobnom preukaze.
- e) motorové vozidlá členov poľovníckej stráže - musia mať za čelným sklom umiestnené označenie „Poľovnícka stráž“ s evidenčným číslom, pečiatkou a podpisom. Označenie je viazané na obvod pôsobnosti vyznačený v služobnom preukaze.
- f) služobné motorové vozidlá Lesov SR - vozidlá musia byť označené podľa interného predpisu

- g) motorové vozidlá vlastníkov, nájomcov a správcov pozemkov na ktoré sa zákaz vzťahuje (urbárske a pozemkové spoločnosti, súkromní vlastníci) – to znamená, že sa môžu pohybovať po vlastných pozemkoch, príjazd na tieto pozemky cez pozemky, ktoré nie sú v ich vlastníctve, nájme, správe by mal ale byť povolený podľa osobitného predpisu.
- h) motorové vozidlá slúžiace na obhospodarovanie pozemku na ktoré sa zákaz vzťahuje - to znamená, že sa môžu pohybovať po pozemkoch ktoré obhospodarujú (kosenie, oranie, ...), príjazd na tieto pozemky cez pozemky, ktoré nie sú v ich vlastníctve, nájme, správe by mal ale byť povolený podľa osobitného predpisu.
- i) motorové vozidlá orgánov ochrany prírody - musia mať za čelným sklom umiestnené označenie „Štátna ochrana prírody a krajiny“ s evidenčným číslom, pečiatkou a podpisom
- j) motorové vozidlá orgánov lesného hospodárstva – musia mať za čelným sklom umiestnené označenie podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 3b a 3c, Usmernenia MP SR č. 1971/2009-720/901 ktoré im vydá príslušný orgán štátnej správy lesného hospodárstva.
- k) motorové vozidlá vyhotovovateľov lesného hospodárskeho plánu - musia mať za čelným sklom umiestnené označenie podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 3d Usmernenia MP SR č. 1971/2009-720/901, ktoré im vydá príslušný orgán štátnej správy lesného hospodárstva.
- l) motorové vozidlá fyzických a právnických osôb, ktoré vykonávajú národnú inventarizáciu lesov a monitoring lesov a lesnícku ochranársku službu - musia mať za čelným sklom umiestnené označenie podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 3e a 3f Usmernenia MP SR č. 1971/2009-720/901, ktoré im vydá Ministerstvo pôdohospodárstva SR.
- m) motorové vozidlá Horskej záchranej služby pri plnení úloh podľa zákona č. 544/2002 Z.z. o horskej záchranej službe.
- n) motorové vozidlá záchranných zložiek (HaZZ SR, dobrovoľné záchranné zložky) – pri bezprostrednom ohrození života alebo zdravia človeka alebo majetku
- o) motorové vozidlá Polície, Vojenskej polície, Colnej správy, Slovenskej informačnej služby, Vojenského spravodajstva – pri plnení si služobných povinností
- p) motorové vozidlá fyzických a právnických osôb, ktorým bolo vydané rozhodnutie o udelení výnimky zo zakázaných činností orgánom ochrany prírody a krajiny – rozhodnutie, alebo jeho kópia musí byť viditeľne umiestnená za čelným sklom motorového vozidla.
- q) motorové vozidlá fyzických a právnických osôb, ktorým bolo vydané rozhodnutie o udelení výnimky zo zakázaných činností orgánom lesného hospodárstva – musia mať za čelným sklom umiestnené označenie podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 4, Usmernenia MP SR č. 1971/2009-720/901 ktoré im vydá príslušný orgán štátnej správy lesného hospodárstva – oprávnenie na vjazd platí len na lesných pozemkoch.
- r) motorové vozidlá fyzických a právnických osôb (lesní robotníci pracujúci pre lesohospodárske subjekty) - musia mať za čelným sklom umiestnené označenie podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 1, Usmernenia MP SR č. 1971/2009-720/901 ktoré im vydá príslušný lesný závod, alebo iný vlastník lesa - oprávnenie na vjazd platí len na lesných pozemkoch.

- s) motorové vozidlá majiteľov pozemkov nachádzajúcich sa v rámci lesných pozemkov, alebo na ktoré príjazd vedie cez lesné pozemky - musia mať za čelným sklom umiestnené označenie podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 2, Usmernenia MP SR č. 1971/2009-720/901 ktoré im vydá príslušný lesný závod, alebo iný vlastník lesa - oprávnenie na vjazd platí len na lesných pozemkoch
- t) motorové vozidlá poľovníkov pri výkone práva poľovníctva – vodič musí svoje oprávnenie preukázať platným poľovným lístkom, alebo oprávnením vydaným štatutárom príslušného poľovného združenia. K možnosti preukázania tohto práva, by bolo vhodné zaviesť písomné povolenie na vjazd, ktoré by bolo umiestnené za čelným sklom motorového vozidla.
- u) motorové vozidlá fyzických osôb a právnických osôb, ktoré vykonávajú alebo kontrolujú geodetické činnosti – svoje oprávnenie musia preukázať príslušným preukazom a vstup na pozemky musia vopred oznámiť vlastníčkovi a inej oprávnenej osobe. V prípade vjazdu do chráneného územia musia mať vydané rozhodnutie o udelení výnimky zo zakázaných činností orgánom ochrany prírody a krajiny – rozhodnutie, alebo jeho kópia musí byť viditeľne umiestnená za čelným sklom motorového vozidla.

D. vysvetlenie legislatívy vo vzťahu k vlastníčkovi, správckovi a nájomckovi pozemkov a poľovníckovi

1. Vjazd vlastnícka, nájomckovi a správckovi pozemku

V zmysle § 13, ods. 3, písm. a) zákona 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sa zákaz podľa odseku 1 nevzťahuje na vjazd a státie vozidla vrátane motorovej trojkolky, motorovej štvorkolky a snežného skútra slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho vlastníčkovi, správckovi a nájomckovi pozemku, na ktorý sa tento zákaz vzťahuje.

Je potrebné si uvedomiť, zákaz sa podľa platnej legislatívy nevzťahuje na **vozidlo** ktoré je vo vlastníctve vlastnícka, nájomckovi alebo správckovi daného pozemku, alebo slúži na obhospodarovanie pozemku. **Nie na osobu**. Čo v praxi znamená, že po pozemku môže jazdiť **ktokoľvek** pokiaľ jazdí na vozidle patriacom vlastníčkovi, správckovi a nájomckovi pozemku, alebo slúžiacom na obhospodarovanie pozemku.

Čiže aj vlastníck, správcka a nájomcka pozemku môže bez osobitného oprávnenia jazdiť po svojom pozemku **len vo svojom motorovom vozidle, alebo vo vozidle slúžiacom na obhospodarovanie pozemku**.

Oprávnenie na jazdenie a státie sa **nevzťahuje** na iné parcely cez ktoré musí prejsť pri príjazde na „svoju“ parcelu. Na príjazd na lokalitu by mal mať udelenú výnimku zo zakázanej činnosti podľa § 13, ods. 1, písm. a) zákona 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov vydané príslušným orgánom ochrany prírody. Na prejazd cez lesné pozemky myslel aj zákon č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov v § 31, ods. 6. V zmysle Usmernenia MP SR č. 1971/2009-720/901 mu príslušný lesný závod, alebo iný vlastník lesa môže vydať označenie podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 2.

2. Vjazd rodinných príslušníkov, alebo známych vlastníka, nájomcu a správcu pozemku

V zmysle § 13, ods. 3, písm. a) zákona 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sa zákaz podľa odseku 1 nevzťahuje na vjazd a státie vozidla vrátane motorovej trojkolky, motorovej štvorkolky a snežného skútra slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho vlastníkovi, správcovi a nájomcovi pozemku, na ktorý sa tento zákaz vzťahuje.

Tak ako je uvedené v bode 1. je potrebné si uvedomiť, zákaz sa podľa platnej legislatívy nevzťahuje na **vozidlo** ktoré je vo vlastníctve vlastníka, nájomcu alebo správcu daného pozemku, alebo slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku. **Nie na osobu.** Čo v praxi znamená, že po pozemku môže jazdiť **ktokoľvek** pokiaľ jazdí na vozidle patriacom vlastníkovi, správcovi a nájomcovi pozemku, alebo slúžiacom na obhospodarovanie pozemku. **Nie je ale legálne**, ak na parcelu príde napr. syn vlastníka, nájomcu alebo správcu parcely na svojom motorovom vozidle a už vôbec nie ak ešte s ním idú na iných autách iné osoby.

Všetky tieto osoby – rodinní príslušníci, alebo známi vlastníka, nájomcu alebo správcu pozemku na to aby jazdili a stáli na danej parcele, čiže parcele vlastníka, nájomcu alebo správcu – **musia mať udelenú výnimku** zo zakázanej činnosti podľa § 13, ods. 1, písm. a) zákona 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, alebo v prípade lesných pozemkov zo zakázanej činnosti podľa § 31, ods. 1, písm. d) zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov. Výnimka udelená podľa platnej legislatívy o hospodárení v lesoch sa vzťahuje na jazdenie len po lesných pozemkoch.

3. Vjazd poľovníkov

Členov jednotlivých poľovných združení oprávňuje k vjazdu motorovým vozidlom do poľovného revíru znenie § 24, ods. 3, písm. l) Zákona č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve v znení neskorších predpisov. Kde sa uvádza, že sa zakazuje jazda na motocykli, motorovej trojkolke, štvorkolke, motorovom vozidle alebo motorovom člne, snežnom skútri a vodnom skútri v poľovnom revíri, okrem cestnej premávky; *zákaz neplatí pre vlastníkov pozemkov pri ich bežnom obhospodávaní, pre užívateľa poľovného revíru pri užívaní poľovného revíru ak je takáto jazda nevyhnutná na užívanie poľovného revíru a orgány štátnej správy pri výkone dozoru alebo kontroly.*

Čiže užívateľ poľovného revíru má právo jazdiť po svojom poľovnom revíri – a to bez ohľadu na druh pozemku a stupeň ochrany. Táto právna úprava má pred právnu úpravou v zákone č. 543/2002 Z.z. prednosť a to na základe výkladového pravidla „*lex specialis derogat legi generali*“ (ak existuje rozpor medzi ustanoveniami dvoch právnych predpisov, prednosť má konkrétnejší). Zákon o poľovníctve je totiž vo vzťahu k zákonu č. 543/2002 Z.z. zákonom špeciálnym.

Toto oprávnenie musí osoba odvolávajúca sa na to že je členom príslušného poľovného združenia preukázať. Na kontrolu by mal predložiť platný poľovný lístok, alebo oprávnenie na vjazd vydané štatutárnym zástupcom konkrétneho poľovného združenia.

4. Vjazd rybárov

Pri kontrole oprávnenia a vjazdu motorového vozidla rybárov sa títo často odvolávajú na znenie § 5, ods. 1, zákona č. 139/2002 Z.z. o rybárstve v znení neskorších predpisov, kde sa uvádza: „Užívateľ (rybárskeho revíru, teda rybár) má právo vstupovať na pobrežné pozemky. Vlastník alebo nájomca pobrežného pozemku je povinný strpieť vstup na tieto pozemky v nevyhnutnej miere, okrem pozemkov, na ktoré je vstup zakázaný podľa osobitných predpisov.“

V tomto odseku sa uvádza „Vstupovať“ nie „jazdiť a stáť motorovým vozidlom“, teda rybár pri výkone rybárskeho práva môže po pobrežných pozemkoch len pešo a nie jazdiť po nich motorovým vozidlom a zároveň aj len v tom prípade ak vstup nie je zakázaný podľa osobitných predpisov.

Rybári majú výnimku len zo zakázanej činnosti podľa § 14, ods. 1, písm. c) zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a písm. c) sa týka zákazu pohybu mimo turistických chodníkov. Podmienkami vjazdov motorových vozidiel sa zaoberá § 13, ods. 1, písm. a) na ktorý sa odvolávajú aj §§ 14, 15 a 16 tohto zákona. Z tohto §-u ale zákon rybárom výnimku nedáva, pokiaľ ju nemajú udelenú podľa zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov a pokiaľ takúto výnimku majú udelenú platí len na lesných pozemkoch.

Vjazd rybárov **na lesných pozemkoch** obmedzuje, resp. rieši aj zákon č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov a to v § 31, ods. 1, písm. d). Podľa § 31, ods. 8, ktorý znie: „Orgán štátnej správy lesného hospodárstva môže po písomnom súhlase vlastníka alebo správcu povoliť výnimku zo zákazu uvedeného v odseku 1. písm. a) až h), j) a n) aj iným právnickým osobám alebo fyzickým osobám. V praxi je to riešené tak, že im orgán št. správy lesného hospodárstva vydá v zmysle Usmernenia MP SR č. 1971/2009-720/901 vydá označenie podľa vzoru č. 4 tohto usmernenia – toto „povolenie“ **platí ale len na lesných pozemkoch**

Pri jazde státi motorového vozidla používaného pri výkone rybárskeho práva **na nelesných pozemkoch** – poľné cesty, TTP, ostatné plochy,... je vodič motorového vozidla **povinný mať výnimku** príslušného okresného úradu, odboru starostlivosti o ŽP zo zakázanej činnosti a teda z § 13 (alebo 14, 15 a 16 – podľa stupňa ochrany), ods. 1, písm. a) zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

E. spôsoby riešenia nelegálnych vjazdov

Vodič motorového vozidla, motorovej trojkolky, motorovej štvorkolky, alebo snežného skútra, ktorý nemá oprávnenie na vjazd a státie na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty a miestnej komunikácie, parkoviska, čerpacej stanice, garáže, továrenského, staničného alebo leteckého priestoru mimo v území kde platí 2., 3., 4. alebo 5. stupeň ochrany sa dopúšťa konania, ktoré je v rozpore s platnými predpismi na úseku ochrany prírody a krajiny. Koná v rozpore s § 13 (alebo 14, 15 a 16 – podľa stupňa ochrany), ods. 1, písm. a) zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Týmto svojim konaním v zmysle § 92, ods. 1, písm. d) zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov spáchal priestupok.

Za spáchanie priestupku môže byť v zmysle § 92, ods. 5, zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov potrestaný uložením **blokovanej pokuty do výšky 300,- eur**, alebo v priestupkovom konaní na orgáne ochrany prírody mu môže byť v zmysle § 92, ods. 2, písm. b) zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov môže byť uložené pokarhanie, **pokuta do 3 319,39 eura a prepadnutie veci**.

Avšak vjazdy motorových vozidiel v rozpore s predpismi na ochranu prírody a krajiny rieši aj zákon č. **300/2005 Z.z. Trestný zákon, v ktorom sa v § 305, ods. 2** uvádza: „kto v rozpore so všeobecne záväznými predpismi na ochranu prírody a krajiny alebo so všeobecne záväznými predpismi na úseku lesného hospodárstva neoprávnene jazdí motorovým vozidlom, motorovou trojkolkou, motorovou štvorkolkou, motocyklom alebo skútrom na lesnom alebo poľnohospodárskom pozemku potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.“ Vzhľadom na to, že za nelegálny vjazd tu trestný zákon stanovuje hornú hranicu trestnej sadzby jeden rok sa tento trestný čin považuje v zmysle § 10, ods. 1, písm. b) za **prečin**. § 10 v odseku 2 zároveň hovorí, že „**nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná.**“